

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 02 Fogászati asszisztens

2022. január 12.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábrián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.

5 pont

Írja be a táblázatba a hiányzó latin kifejezéseket!

magyar	latin
metszőfog	<i>dens incisivi</i>
nyelv alatti nyálmirigy	<i>glandula sublingualis</i>
kampónyúlvány	<i>processus coronoideus</i>
fogmedri nyúlvány	<i>processus alveolaris</i>
homloküreg	<i>sinus frontalis</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.

6 pont

Párosítsa az alábbi műszereket, eszközöket a felhasználási területekkel! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. idegtű (Donaldson-tű)
2. apex locator
3. fogászati szonda
4. Lentulo
5. papír point
6. plugger

- A. gyökércsatorna hosszának mérése (gépi)
- B. fogfelszínnek vizsgálata
- C. pulpa eltávolítása
- D. a gyökértömő anyag gyökércsatornába juttatása
- E. függőleges tömörítés (apicalis kondenzáció)
- F. gyökércsatorna szárítása

1.—...**C**...., 2.—...**A**...., 3.—...**B**...., 4.—...**D**...., 5.—...**F**...., 6.—...**E**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.***6 pont****Nevezze meg a fogászati röntgenfelvételek fajtáit, két-két példával!****1. *Intraoralis felvétel***

Példák:

- *periapicalis felvételek*
- *koronai, vagy interproximalis felvételek*
- *ráharapásos felvételek*

2. *Extraoralis felvétel*

Példák:

- *koponyafelvételek*
- *mandibula röntgenvizsgálata*
- *temporomandibularis ízület röntgenvizsgálata*
- *panorámafelvételek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4.***4 pont****Sorolja fel a digitális radiográfia előnyeit és hátrányait! Írjon két-két példát!**

előnyei:

- *nem szükséges a kemikáliák alkalmazása és a nagy mennyiségű folyó víz használata*
- *a képek elektronikusan bárhová továbbíthatók*
- *archiváláskor a kép minősége változatlan marad*
- *a kép utólagosan is módosítható, javítható*
- *kisebb a röntgensugárzás, így csökken a sugárterhelés*

hátrányai:

- *a rendszer kezdeti költsége sokkal nagyobb*
- *a receptorok igen kíméletes kezelést igényelnek, pótlásuk drága*
- *a fertőzések megelőzésében a receptorok használata fokozott odafigyelést igényel*
- *a rendszer informatikai gondozást igényel*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. 5 pont

**Rendezze sorrendbe a caries térbeli terjedésének kórfolyamatát!
Írja le a betűjeleket a megfelelő sorrendben!**

- A. Caries penetrans
- B. Caries media
- C. Caries superficialis
- D. Caries incipiens
- E. Caries profunda

Helyes sorrend: *...D., C., B., E., A....*

(Csak a helyes sorrend esetén adható pont!)

6. 5 pont

Húzza alá az alábbi felsorolásból a kézfertőtlenítésre és a kesztyűhasználatra vonatkozó helyes megállapításokat!

- A steril kesztyű alkalmazása nem helyettesíti a kézfertőtlenítést.
- A higiénés kézfertőtlenítés során steril körülményeket teremtünk a kéz bőrfelületén.
- A fogászati kezelések során az egyszer használatos, nem steril gumikesztyű használata általában megfelelő.
- A kézfertőtlenítő szert a betegtől elzárva kell tárolni.
- A nem steril vizsgálókesztyűt használat előtt fertőtleníteni szükséges.
- Ha a fogászati kezelés közben a védőkesztyű kiszakad, akkor azt haladéktalanul ki kell cserélni.
- Higiénés kézfertőtlenítést kell végezni eszközkezelést és tisztítást követően, még a védőkesztyűkesztyű levétele előtt.
- Hosszabb fogászati kezelés során indokolt a gumikesztyű cseréje.
- A kéz szerepe alapvető a kórokozók terjedésében.
- A beavatkozásokat követően 10 percen belül el kell végezni a kézfertőtlenítést.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

7.

4 pont

Írja be a táblázatba a klinikai vizsgáló módszerek latin megfelelőjét!

magyar	latin
megtekintés	<i>inspectio</i>
tapintás	<i>palpatio</i>
kopogtatás	<i>percussio</i>
hallgatózás	<i>auscultatio</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.*

2 pont

Írja le az alábbi sérülések jelentését, lényegét!

Ízületi ficam: *az ízületet alkotó csontvégek erőhatás következtében elmozdulnak, majd kóros helyzetben rögzülnek.*

Ízületi rándulás: *az ízületet alkotó csontvégek eltávolodnak egymástól, de az erőbehatás megszűnésekor visszatérnek eredeti helyzetükbe.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.*

4 pont

Egészítse ki az eszméletlen beteg vizsgálatának/ellátásának lépéseit!

1. *a beteg reakcióképességének vizsgálata hangos megszólítással („Mi történt? Segíthetek?”) és vállainak egyidejű kíméletes megrázásával*
2. a nem reagáló beteg vizsgálata ABCDE szerint
3. *légútbiztosítás, légzés ellenőrzése hármasszemponttal és egyidejűleg a keringés, illetve a keringésre utaló jelek vizsgálata*
4. amennyiben nem észlelhető normális légzés: *mentőt kell hívni és haladéktalanul meg kell kezdeni az újraélesztést (30 mellkaskompresszió, 2 befúvásos lélegeztetés), ha rendelkezésre áll AED, akkor annak használata*
5. amennyiben normál légzést észlel: *stabil oldalfektetésbe kell helyezni a páciens és mentőt kell hívni*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.

2 pont

Nevezze meg a kórképeket a felsorolt jellemző tünetek alapján!

- nyomó jellegű retrosternalis fájdalom
- sápadtság
- verejtékezés
- hányinger, hányás
- légszomj
- „halálfélelem” érzése

Kórkép:*ischaemiás szívbetegség*.....

- verejtékezés
- hűvös, nyirkos bőr
- zavartság, ingerültség
- éhségérzet
- tudatzavar, mely az eszméletlenségig fokozódhat

Kórkép:*hypoglykaemia*.....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.*

5 pont

Soroljon fel a vírusfertőzések közül ötöt!

- *herpes simplex*
- *herpes zoster*
- *hepatitis*
- *morbilli*
- *AIDS*
- *primer gingivostomatitis herpetica*
- *mononucleosis infectiosa (Pfeiffer-féle mirigyláz)*
- *varicella*
- *parotitis epidemica (mumpsz)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.*

2 pont

Fogalmazza meg a gyermekkori fogszabályozás legfontosabb céljait!

A még véglegesen ki nem fejlődött fogazat, arc- és állcsontok, illetve az arc izmai számára optimális viszonyok teremtése, a rossz szokások miatt kialakult harapási rendellenességek kijavítása.

13.*

5 pont

Sorolja fel a gyermekkori harapási anomáliák, fogazati rendellenességek lehetséges okait! Írjon ötöt!

- *szerzett, például embrionális ártalmak*
- *szájlégzés*
- *atípusos (nyelvlökéses) nyelés*
- *idő előtti tejfogvesztés*
- *korai tejfog extractio*
- *korai szuvasodás*
- *traumás sérülés*
- *leggyakrabban az elnyúló cumizás, ujjszopás eredménye*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

4 pont

Húzza alá az alábbi felsorolásból a tejfogakra vonatkozó helyes megállapításokat!

- A tejfogak fejlődése már a magzati korban elkezdődik.
- A tejfogakat nem kell gondozni, betömni, hiszen úgylis kiesnek.
- A szuvas tejfogat minden esetben el kell távolítani.
- A tejfogak váltása kb. 6 éves korban kezdődik és egészen 11 éves korig tart.
- A tejfogak szuvasodásának hátterében többnyire a nem megfelelő fogápolás, illetve a helytelen táplálkozás áll.
- A gyermekeknek 24 tejfoga van, ezek előtörése 6 hónapos kortól 5-5,5 éves korig tart.
- Ha a szuvasodás kezeletlenül marad, az nem pusztán a tejfogra van rossz hatással, de a környezetében növekedő maradó fogak is károsodhatnak.
- A tejfogaknak kizárólag a maradó fogak helyének biztosításában van szerepük.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

15.*

8 pont

Ismertesse a kivethető fogszabályozó készülékek előnyeit és alkalmazási területeit!

Előnyei: Írjon ötöt!

- *minden fogat bekapcsol az erőrendszerbe*
- *az erő nem állandóan hat és nem túlságosan nagy*
- *aktiválása és ellenőrzése kevés időt igénylő feladat*
- *higiénikus, tisztán tartása egyszerű*
- *esztétikai szempontból nem zavaró (a páciensek főleg éjszaka, vagy otthon napközben viselik)*
- *sokféle eltérésre alkalmazhatók*

Alkalmazási területei: Írjon hármat!

- *a mesiodistalis eltérések kezelése*
- *a fogív tágítása*
- *a mélyharapás kezelése harapásemeléssel*
- *egyes fogak eltéréseinek korrekciója*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.

4 pont

Csoportosítsa az alábbi állításokat a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. A fogászati ellátásban infiltrációs érzéstelenítést nem használunk.
2. A carpule rendszer előnye, hogy zárt, így kisebb a fertőzésveszély.
3. A felületi-, vagy nyálkahártya érzéstelenítő anyag könnyen, gyorsan felszívódik így gyorsan eléri a nyálkahártyaideg elemeit.
4. Az intrapulpális érzéstelenítés hosszabb ideig tartó érzéstelenítést eredményez, mint az intraossealis.

Igaz állítások: ...2., 3....

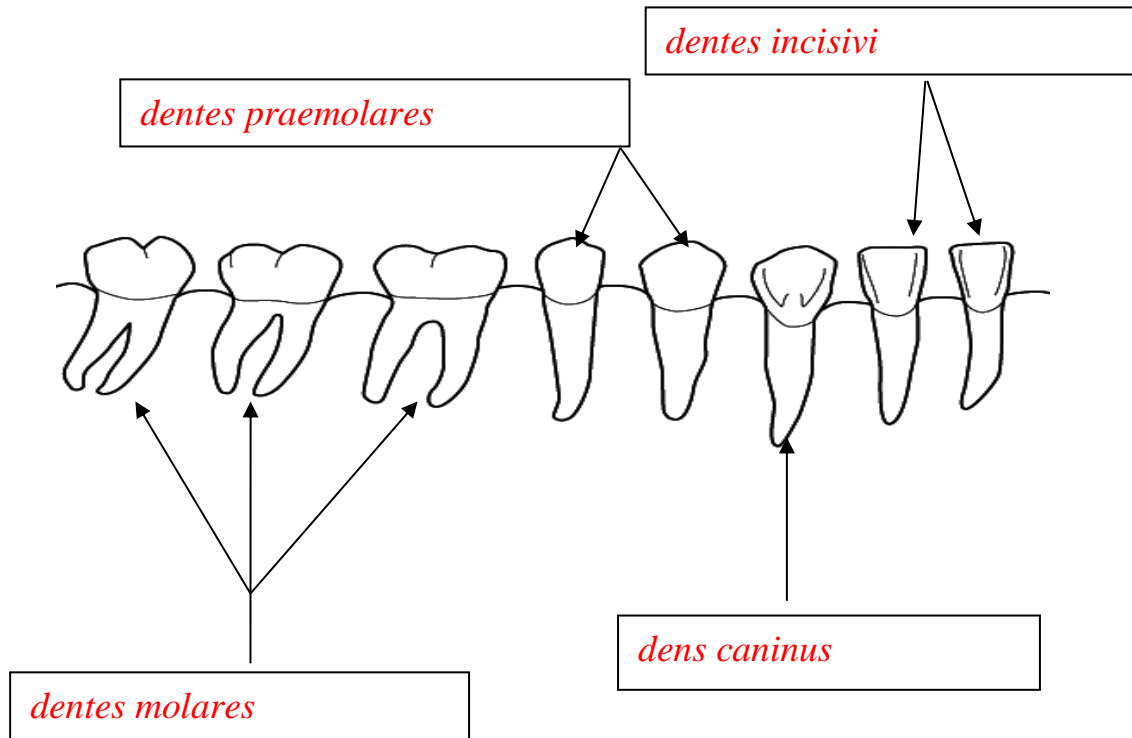
Hamis állítások: ...1., 4....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

17.

4 pont

Nevezze meg az egy kvadránsban elhelyezkedő maradó fogakat latinul!

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.*

3 pont

Ismertesse az alábbi - egyes fogakat érintő – eltérések lényegét!

Keresztharapás: *Egy fog (többnyire a felső metszőfog) záró harapásban az antagonista alsók mögé harap.*

Traumás occlusio: *A fog/ak korai, vagy kóros irányú érintkezése az antagonistával. Ennek következtében kóros megterhelés és a parodontium károsodása jön létre.*

Ectopia: *A fog a fogíven kívül, vagy belül helyezkedik el. Főleg a szemfog helyzeti rendellenessége.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.*

6 pont

Írjon le hatot a kisőrlő fogak jellemzői/tulajdonságai közül!

- *a felső és alsó kvadránsban két-két kisőrlő fog található*
- *rágófelszínük van, amelyen két csücsök (cupis) található*
- *általában egygyökerűek, csak a felső első kisőrlő fog kétgyökerű*
- *a kétgyökerű felső kisőrlő fog egyik gyökere vestibularis, a másik palatinalis helyzetű*
- *sokszor a két gyökér a csúcsánál oszlik ketté*
- *a felső második kisőrlő fog egygyökerű, de a gyökérben előfordul, hogy két gyökércsatorna található*
- *erősen kiemelkedő kúpos gumóikkal a táplálék durvább szétdarabolását végzik*
- *a leggyorsabban szuvasodó fogak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.

6 pont

Csoportosítsa a felsorolt tüneteket a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. korai jóllakottságérzés
2. a fájdalom a gyomorszájtajékon és a jobb bordaív alatt jelentkezik
3. a gyomor kiürülésével a fájdalom enyhül
4. szúró, égető fájdalom, mely jellemzően éjszaka jelentkezik
5. teltségérzés, puffadás
6. éhgyomri fájdalom (a beteg az éhezést nehezen tűri)

a nyombélfekély lehetséges tünetei: ...2., 4., 6....

a gyomorfekély lehetséges tünetei: ...1., 3., 5....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

21.*

6 pont

Jellemezze az alábbi nehézlégzés fajtákat!

Munka dyspnoe: *Idült keringési vagy légzőszervi betegség esetén fizikai terheléskor jelentkezik, nyugalomban megszűnik.*

Nyugalmi dyspnoe: *A keringés romlása vagy a légzőfelület csökkenése esetén nyugalmi állapotban is jelentkező nehézlégzés, a beteg ülő vagy félig ülő helyzetben érzi jól magát.*

Ortopnoe: *A beteg csak ülő helyzetben van kielégítő állapotban, légzéskor a légzési segédizmokat is igénybe veszi, a lapos fekvés, lehajolás fokozza panaszait.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

22.

4 pont

Párosítsa az egyes vitaminokat a rájuk jellemző hiánybetegségekkel! Írja a sorszámokhoz a helyes válasz betűjelét!

1. A-vitamin	A. anaemia perniciosa
2. D-vitamin	B. farkasvakság
3. C-vitamin	C. rachitis
4. B ₁₂ -vitamin	D. skorbut

1.—...*B*...., 2.—...*C*...., 3.—...*D*...., 4.—...*A*....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)